

“

Dr. Gintaras Valinčius
Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas

„LMT misija – atsakingai investuoti mokesčių mokėtojų lėšas į pačias geriausias ir ambicingiausias mokslines idėjas. Tam būtinas itin kokybiškas ekspertinis darbas. Būtent todėl 2025 metais skyrėme daug dėmesio ekspertinio vertinimo kokybės analizei – buvo atliktos dvi nepriklausomos studijos, kuriose vertinta mūsų ekspertinio vertinimo sistema. Matau Lietuvą kaip šalį, perimančią pažangiausias mokslinių tyrimų kultūros tendencijas. Kokybinis vertinimas, dirbtinis intelektas, pasitelkiant didžiuosius duomenis, leis plačiau ir išsamiau vertinti mokslininko bei mokslo institucijų indėlį į socialinę bei ekonominę pažangą – ne tik per publikacijų skaičių, bet ir per kuriamą ilgalaikį poveikį.“ – teigia LMT pirmininkas dr. Gintaras Valinčius.
Visą interviu kviečiame skaityti šio naujienlaiškio rubrikoje „Mėnesio interviu“.

NAUJIENOS

LMT skelbia 2026 m. MTEP kvietimų planą: aiškus grafikas tyrėjams ir institucijoms

Lietuvos delegacijos vizitas Šveicarijoje – mokslinių tyrimų partnerystei bei inovacijoms stiprinti

Lyčių lygybės pažanga ES – lėta, Lietuva žemiau ES vidurkio

LMT parengta studija: socialinės inovacijos – raktas mažinant regioninę atskirtį Lietuvoje

LMT patvirtino Lyčių lygybės planą 2026–2029 metams: siekiama stiprinti lygių galimybių principus organizacijos veikloje

LMT tapo Europos universitetų asociacijos Doktorantūros tarybos afilijuota nare

NAUJAUSI KVIETIMAI

Kvietimas teikti paraiškas paskirtinės programos „Informacinės technologijos mokslo ir žinių visuomenės plėtrai“ projektams 2026–2028 m. įgyvendinti

Iki 2026-02-27

Kvietimas teikti pasiūlymus dėl konkurso būdu finansuojamų doktorantūros temų (I etapas)

Iki 2026-02-25

Europos partnerystės EUPAHW 2026 metų paraiškų konkursas

Iki 2026-03-30

2026 m. vasario 5 d.

Projekto „Inovacijų ir technologijų perdavimo centrų kompetencijų stiprinimas“ įvadinis renginys

2026 m. vasario 5 d.

Nuo apsaugos iki vertės – kaip sėkmingai išnaudoti savo turimą intelektualinę nuosavybę?

2026 m. vasario 25 d.

Renginys EUREKA GOES VILNIUS

BŪSIMI RENGINIAI

LMT DŽIAUGIASI

P2R kvietimo rezultatai: atrinkti 62 regionai, tarp jų – Alytaus regionas

Programos „Europos horizontas“ misijos „Prisitaikymas prie klimato kaitos“ projektas „Pathways2Resilience“ (P2R) paskelbė apie 62 naujas vietas ir regionų valdžios institucijas, atrinktas dalyvauti programoje. Programos tikslas – per du finansavimo kvietimus paremti iš viso 100 regionų.

Kiekvienas atrinktas regionas gaus 210 000 Eur finansavimą, taip pat individualiai pritaikytą, interaktyvų tarpusavio mokymąsi, mentorystę ir ekspertų konsultacijas, kurios padės per 18 mėnesių parengti regiono atsparumo klimato kaitai strategiją ir investicijų planus.

Turite naujienų, kurios galėtų tapti LMT naujienlaiškio dalimi? Pasidalykite el. p. aktualijos@lmt.lt

MTI akiratyje: Lietuva tarptautinėse mokslo platformose

Lietuva dalyvauja 10 tarptautinių mokslinių tyrimų infrastruktūrų, apimančių fizinius, gyvybės, socialinius ir humanitarinius mokslus, duomenų bei skaitmeninių tyrimų sritis.

Lietuvos dalyvavimą šiose infrastruktūrose koordinuoja ir finansuoja LMT, užtikrindama ne tik narystes, bet ir aktyvų mokslininkų įsitraukimą, prieigą prie paslaugų, kompetencijų stiprinimą bei dalyvavimą valdymo struktūrose.

Tarptautinės MTI suteikia Lietuvos mokslininkams prieigą prie pasaulinio lygio įrangos, duomenų ir metodų, leidžiančių vykdyti aukščiausio lygio tyrimus, skatinti inovacijas ir prisidėti prie globalių mokslo bei visuomenės iššūkių sprendimo.

CERN

2018 m. Lietuva tapo pirmąja Baltijos šalimi, įgijusia Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) asocijuotosios narės statusą.

Lietuvos asocijuotoji narystė CERN šiuo metu įgyvendinama pagal 2022–2027 m. veiksmų planą. Visam šio veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpiui per LMT numatoma skirti daugiau kaip 16 mln. Eur lėšų.

Šis daugiametis finansavimo modelis užtikrina Lietuvos dalyvavimo CERN tvarumą, tęstinumą ir strateginį kryptingumą.

Pagrindiniai pasiekimai

Lietuvos tyrėjai aktyviai dalyvauja Kompaktnio miuonų selenoido (CMS) ir Didžiojo hadronų priešpriešinių srautų greitintuvo b detektoriaus (LHCb) eksperimentuose, vykdo pažangius duomenų analizės tyrimus, prisideda prie detektorių atnaujinimo ir kūrimo bei dalyvauja tarptautinėse CERN Detector R&D (DRD) programose.

Įkurta LHCb-Vilnius mokslinės grupė ir Vilniaus universitetas pripažintas LHCb kolaboracijos institucija.

Vilniaus universiteto Branduolių ir elementariųjų dalelių fizikos centre sukurta ir įdiegta infrastruktūra CMS TEPX modulių testavimui ir surinkimui, ultrasparčių scintiliatorių ir puslaidininkinių detektorių charakterizavimui, taip pat feritinių medžiagų, skirtų greitintuvų sistemoms, tyrimams.

Nauda Lietuvai

Narystė CERN suteikia Lietuvai prieigą prie unikalios pasaulinio lygio mokslinių tyrimų infrastruktūros.

Narystė taip pat prisideda prie žmogiškųjų išteklių ugdymo – didėja doktorantų ir jaunųjų tyrėjų skaičius, plečiasi studentų praktikos ir stažučių galimybės CERN programose, stiprinamos tarpdisciplininės kompetencijos fizikos, inžinerijos, informatikos ir medicinos srityse.

Šios galimybės leidžia Lietuvos mokslininkams vykdyti tyrimus, kurių neįmanoma atlikti nacionaliniu mastu, ir integruotis į aukščiausio lygio tarptautines mokslo bendruomenes.

Taip pat Lietuvos tyrėjai ir institucijos įsitraukia į medicinos fizikos, hadronų terapijos, radiobiologijos ir medicinos izotopų tyrimus, o verslo ir mokslo subjektams sudaromos galimybės naudotis CERN technologijų perdavimo ekosistema.

Kokius sprendimus priėmėme 2025 metais ir kur link juda Lietuvos mokslas?

Mėnesio interviu

„Siekime maksimalaus vertinimo objektyvumo, aiškių ir faktais pagrįstų ekspertinių išvadų, subalansuotų projektų stiprybių ir silpnybių bei rizikų vertinimo, taip pat sieksime pareiškėjams pateikti konstruktyvias išvadas dėl jų projektų kokybės“, – apie prasidedančius 2026-uosius kalba Lietuvos mokslo tarybos (LMT) pirmininkas dr. Gintaras Valinčius. Augantis projektų skaičius, tarptautinis Lietuvos mokslininkų matomumas ir ambicingos naujos iniciatyvos kelia ne tik pasididžiavimą, bet ir didesnę atsakomybę. Šiame interviu su dr. G. Valinčiumi kalbame apie tai, kaip LMT stiprina ekspertinio vertinimo kokybę, kokie sprendimai jau keičia mokslo sistemą ir kokią Lietuvos mokslo ekosistemos ateitį matome penkerių metų perspektyvoje.

– Jei vertintume 2025 metus per LMT sprendimus ir prioritetus, kurie trys sprendimai turėjo didžiausią poveikį Lietuvos mokslo raidai ir kodėl?

– Pirmiausia – strateginės galimybių studijos, ypač gynybos paskirties mokslinių tyrimų srityje ir personalizuotos medicinos kryptyje. Tai buvo svarbūs įžvalginiai sprendimai, leidžiantys mokslininkams pagrįsti valstybės prioritetus ir sudaryti prielaidas kryptingoms investicijoms į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą artimiausiais metais.

Antras reikšmingas sprendimas – lituanistikos prioritetą įgyvendinančios programos startas. 2024 metais parengta programa 2025-aisiais tapo veikiančia finansavimo priemone, atvėrusia naujas galimybes lituanistikos tyrėjams ir, manome, reikšmingai prisidėsiančia prie Lietuvos kultūrinės ir socialinės raidos. Ši programa – ryškus signalas, kad valstybė nuosekliai investuoja į savo kultūrinį ir akademinį pagrindą.

Trečias sprendimas – nuoseklus jaunųjų tyrėjų ir studentų įtraukimo į mokslinius tyrimus stiprinimas. 2025 metais studentų mokslinės vasaros praktikos programa pasiekė rekordinį dalyvių skaičių, o per kitas LMT finansuojamas priemonės į mokslinius projektus iš viso buvo įtraukti beveik 500 studentų. Tai reikšminga investicija į būsimą Lietuvos mokslo potencialą ir naująją tyrėjų kartą.

– 2025 m. finansuotų projektų skaičius viršijo 1 400. Kaip LMT planuoja užtikrinti, kad augant finansavimo mastui, ekspertinio vertinimo kokybė, skaidrumas ir sprendimų pagrįstumas išliktų aukščiausio lygio?

– Augant finansuojamų projektų skaičiui, mums svarbu aiškiai suvokti, kad skaidrumas pats savaime nėra pakankamas kriterijus. Vanduo gali būti visiškai skaidrus, bet netinkamas gerti. Todėl LMT tikslas yra ne tik skaidrumas, bet ir aukščiausia ekspertinio vertinimo kokybė bei sprendimų pagrįstumas.

LMT misija – atsakingai investuoti mokesčių mokėtojų lėšas į pačias geriausias ir ambicingiausias mokslines idėjas. Tam būtinas itin kokybiškas ekspertinis darbas. Būtent todėl 2025 metais skyrėme daug dėmesio ekspertinio vertinimo kokybės analizei – buvo atliktos dvi nepriklausomos studijos, kuriose vertinta mūsų ekspertinio vertinimo sistema.

Šių studijų pagrindu identifikavome principus, kuriuos nuosekliai diegsime artimiausiais metais: sieksime maksimalaus vertinimo objektyvumo, aiškių ir faktais pagrįstų ekspertinių išvadų, subalansuotų projektų stiprybių ir silpnybių bei rizikų vertinimo, taip pat sieksime pareiškėjams pateikti konstruktyvias išvadas dėl jų projektų kokybės. Esame įsitikinę, kad tai ne tik pagerins mūsų finansuojamų projektų portfelio kokybę, bet ir sustiprins pasitikėjimą LMT.

Kartu nuolat konsultuojamės su mokslo bendruomene, siekdami, kad paraiškų ir vertinimo procesai atitiktų geriausias tarptautines praktikas. Augantis finansavimo mastas mums reiškia ne kompromisus, o dar didesnę atsakomybę už vertinimo kokybę, skaidrumą ir sprendimų pagrįstumą.

Visas interviu čia.

„LMT tikslas yra ne tik skaidrumas, bet ir aukščiausia ekspertinio vertinimo kokybė bei sprendimų pagrįstumas“, – dr. G. Valinčius.

NEWS

RCL Announces the 2026 R&D&I Calls Plan: A Clear Timeline for Researchers and Institutions

Opportunities for Women in Science and Innovation: the European Commission Invites Proposals

Progress on Gender Equality in the EU – Slow, with Lithuania Below the EU Average

The first stage of the doctoral admissions process is announced: a call for proposed research topics

RCL approves 2026–2029 Gender Equality Plan: aiming to strengthen equal opportunities across the organization

RCL has become an affiliated member of the European University Association Council for Doctoral Education

LATEST CALLS

Call for Applications for Projects under the impact-driven programme “Information Technologies for the Development of Science and the Knowledge Society” for the 2026–2028 Implementation Period
Until 27 February 2026

Call for Proposals for Competitively Funded Doctoral Research Topics (Stage I)
Until 25 February 2026

European Partnership EUPAHW – 2026 Call for Proposals
Until 30 March 2026

5 February 2026
Introductory Event of the Project “Strengthening the Competences of Innovation and Technology Transfer Centres”

5 February 2026
From Protection to Value: How to Successfully Leverage Your Intellectual Property?

25 February 2026
Event EUREKA GOES VILNIUS

UPCOMING EVENTS

CERN

In 2018, Lithuania became the first Baltic country to obtain Associate Member status at the European Organization for Nuclear Research (CERN). Lithuania’s Associate Membership in CERN is currently implemented under the 2022–2027 Action Plan. Over EUR 16 million is planned to be allocated through the Research Council of Lithuania (RCL) for the implementation of this Action Plan over its entire duration. This multiannual funding model ensures the sustainability, continuity and strategic focus of Lithuania’s participation in CERN.

Key Achievements

Lithuanian researchers are actively involved in the Compact Muon Solenoid (CMS) and Large Hadron Collider beauty (LHCb) experiments, conducting advanced data analysis research, contributing to detector upgrades and development, and participating in the CERN Detector Research and Development (DRD) programmes. The LHCb–Vilnius research group has been established, and Vilnius University has been recognised as an institutional member of the LHCb Collaboration. At the Centre for Nuclear and Particle Physics of Vilnius University, infrastructure has been developed and implemented for the testing and assembly of CMS TEPX modules, the characterisation of ultra-fast scintillators and semiconductor detectors, as well as for research on ferrite materials for accelerator systems.

Benefits for Lithuania

Membership in CERN provides Lithuania with access to unique, world-class research infrastructure. Membership also contributes to human capital development by increasing the number of doctoral candidates and early-career researchers, expanding opportunities for student traineeships and internships within CERN programmes, and strengthening interdisciplinary competencies in physics, engineering, computer science and medicine. These opportunities enable Lithuanian scientists to conduct research that cannot be carried out at the national level and to integrate into top-tier international scientific communities. In addition, Lithuanian researchers and institutions are engaged in research in medical physics, hadron therapy, radiobiology and medical isotopes, while businesses and research organisations are provided with opportunities to benefit from CERN’s technology transfer ecosystem.